Ataların yolu ilə

Dövlətə, vətənə xidmət nümunəsi: 90 illik ömür yolu

Azərbaycan ziyalılarının böyük əksəriyyəti kimi mən də Hidayət Başirovu Lerik rayonunun sayılıb-seçilən, hamının hörmət və ehtiram göstərdiyi ziyalılardan biri kimi tanıyıram. Fərq bircə ondadır ki, yaşca məndən xeyli böyük olmasına baxmayaraq, yaşının 90-cı ilini başa vurmuş bu insanla daha tez-tez ünsiyyətdə oluram. Dünyaya baxışı, cəmiyyətdə gedən proseslərə fərqli münasibəti, insani dəyərlər haqqında müdrik fikirləri mənimçün həmişə maraqlı olub.

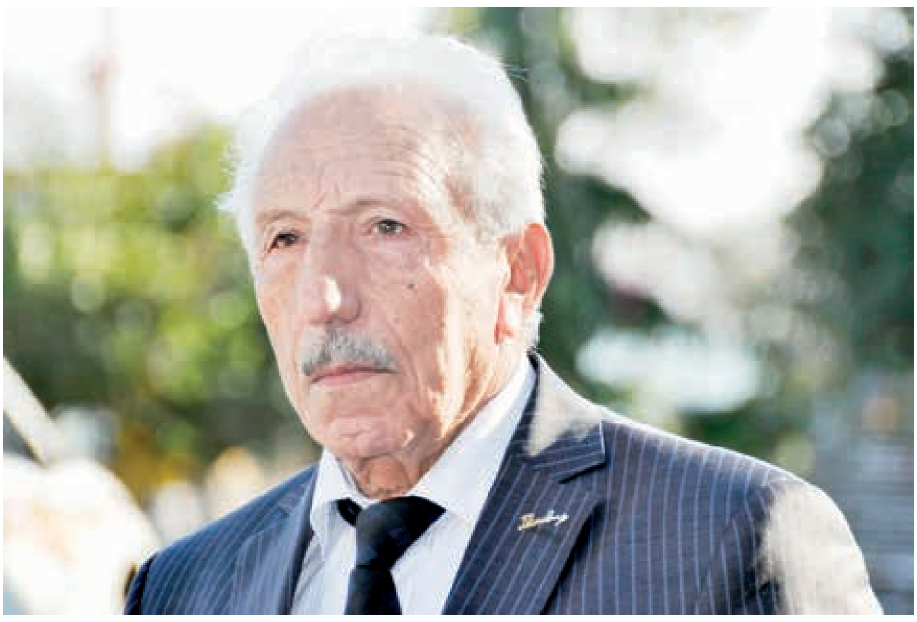

45 illik əmək fəaliyyətini dövlət qulluğunda keçirən Hidayət Bəşirovun həyat yolu heç də rahat və ravan bir yol olmayıb. Bu yol müəyyən mənada onun yaşadığı dövrdən, cəmiyyətdən, qarşıda duran vəzifələrdən və nəhayət, Hidayət müəllimin özündən, iradəsindən, bacarığından və həyata baxışından asılı olub. Həyatı mübarizəsiz, zəhmətsiz təsəvvür etmədiyi üçün, özünü həmişə zəhmətə və gərgin əməyə hazırlayıb.

1935-ci ildə ucqar bir rayonda, Lerikin Zuvand bölgəsində dünayaya göz açsa da, uşaq yaşlarından bu dünyanı faciələr, fəlakətlərlə çalxalayan, özü ilə ölüm, səfalət və aclıq gətirən müharibənin acılarını yaşayıb. Elə erkən yaşlarından bu "müharibə uşağı" çətinliklərlə mübarizə aparmağı öyrənib. Uğur qazanmağın yolunu qətiyyətdə, mübarizədə görən Hidayət müəllim zaman-zaman çətinliklərə sinə gərib, zəhmət ətirli uğurlara imza atıb. Orta məktəbi əla qiymətlərlə bitirib, ali məktəbə qəbul olunub, həqiqi pedaqoq kimi formalaşıb. Beləcə həyatla mübarizədə ilk uğurlarını qazanıb və zaman-zaman arzularının ünvanına doğru addımlayıb.

H.Başirov ucqar Siyov kəndində müəllimlik peşəsinin ilk "şagird imtahanında" qazandığı uğuru bu gün də həyəcanla xatırlayır:

– Şagirdlər məsum baxışlarını üzümə dikib nə söylədiyimi, necə hərəkət etdiyimi diqqətlə izləyirdi – deyə, 1961-ci ilin ilk dərsini yada salır. – İnanın, ali məktəb müəllimləri qarşısında imtahan verəndə belə həyəcan keçirməmişdim. Dərsi izah etdikcə "Görəsən, razı qaldılarmı" deyib, öz-özümə sual verir və məni bu imtahandan qurtaracaq məktəb zənginin səsini gözləyirdim...

...Sonra çox vəzifələr, çox təyinatlar oldu. Pedaqoji fəaliyyətin müxtəlif pillələrində – istər kimya-biologiya müəllimi, istər təlim-tərbiyə işləri üzrə direktor müavini, istərsə də məktəb direktoru kimi 10 illik pedaqoji fəaliyyətdən sonra rayon rəhbərliyinin diqqətini çəkdi. Məktəb direktoru vəzifəsində çalışanda Hidayət müəllim artıq Lerik rayon sovetinin deputatı, həm də rayon Partiya Komitəsinin Plenumunun üzvü idi. 1971-ci ildən dövlət idarəçiliyi sahəsinə partiya komitəsinin təbliğat-təşviqat şöbəsinin müdiri vəzifəsinə təyin olundu. 4 il sonra yüksək təşkilatçılıq bacarığını nəzərə alıb rayon Xalq Maarifi Şöbəsinə müdir göndərdilər. Elə həmin il Rayon Partiya Komitəsinə - bu dəfə katib vəzifəsinə seçildi.

Bu təyinatla bağlı Hidayət müəllimin xatirəsindən əsla silinməyən və tez-tez söhbət saldığı unudulmaz bir görüş xatirəsi var. Söhbətimiz bu yerə çatanda baxışlarına təbəssüm qondu və çox mehriban bir səslə söhbətə başladı:

– O illərdə Mərkəzi Komitənin birinci katibi Heydər Əliyev yalnız rayonların birinci katiblərini təyinat zamanı şəxsən qəbul edirdi. İkinci katibləri, katiblər isə MK-nin ikinci katibi qəbul edirdi. İdeoloji katib vəzifəsinə təyin olunmaq üçün mənimlə bərabər daha dörd rayondan yoldaşlar Mərkəzi Komitəyə gəlmişdi. Bir neçə şöbədə sorğu-sualdan sonra təşkilat şöbəsinin müdirinin qəbuluna gəldik. O bildirdi ki, MK-nin ikinci katibi sizi qəbul edib sorğu-sual edəcək. Bu məqamda selektordan Heydər Əliyevin gur səsi eşidildi. Təşkilat şöbəsinin müdirindən soruşdu:

– Yoldaşlar gəlibmi? Onlarla görüşüb danışmısanmı?

Təşkilat şöbəsinin müdiri:

– Bəli yoldaş Əliyev. Yanımdadırlar.

– Mən də onları qəbul edəcəyəm.

Biz Heydər Əliyevin qəbuluna getdik, hər birimizlə ayrı-ayrılıqda əl verib görüşdü və uzun masada yer göstərib oturmağa dəvət etdi. Görəcəyimiz işlərin mahiyyəti haqqında müfəssəl məlumat verən Heydər Əliyev yerlərdə sadə, zəhmətkeş insanlarla səmimi münasibətlər qurmağı, vicdanlı və təmiz işləməyi, rayonun səmərəli idarə edilməsində yetkin olmağı tapşırdı.

Görüşümüz 10 dəqiqədən bir qədər artıq çəkdi. Müəyyən tövsiyə və tapşırıqlarını verəndən sonra hər birimizin əlini sıxıb təbrik etdi və uğurlar arzuladı. Bu görüş mənim ikiqat məsuliyyətimi artırdı.

Özünü fəxrlə Heydər Əliyev məktəbinin yetirməsi sayan Hidayət müəllimin əmək kitabçasındakı qeydlərə nəzər salanda maraqlı bir faktın şahidi oldum.

O, ümummilli lider Heydər Əliyev respublikaya rəhbər təyin olunandan cəmi iki il sonra dövlət qulluğuna təyinat alıb. Məhz həmin dövrdə - 1978-ci ildə Hidayət Başirov Vətən qarşısında xidmətlərinə görə "Şərəf nişanı" ordeninə layiq görülüb.

Pedaqoji fəaliyyət dövrünü ömrünün ən qiymətli anları hesab edən bu ağsaqqal üçün müəllimlikdən müqəddəs peşə yoxdur. Bunun nəticəsidir ki, o, dövlət qulluğunda müəyyən müddət çalışandan sonra yenidən öz doğma peşəsinə üz tutub. Yenidən məktəb direktoru, rayon təhsil şöbəsinin müdir müavini, Astara Pedaqoji Texnikumunun Lerik rayon şöbəsinin müdiri və nəhayət, uşaqların mühafizəsi üzrə məktəb inspektoru. Harada işləməsindən asılı olmayaraq, Hidayət müəllim özünə qarşı çox tələbkar olub. Necə deyərlər, həmişə formada olmağa çalışıb, hətta 2006-cı ildə təqaüdə çıxandan sonra da, əli işdən soyumayıb. Rayonda keçirilən bütün ictimai işlərdə yaxından iştirak edib.

2008-ci ildə Hidayət müəllimi Lerik rayon veteranlar təşkilatının sədri seçiblər. Bu vəzifəyə təyinat alanda yaşının 73-ü keçməsinə baxmayaraq, Hidayət müəllim yeni vəzifənin öhdəsindən də əvvəlki şövq və məsuliyyətlə gəlib. Rayonun bir veteranını belə yaddan çıxarmayıb, hər biri ilə şəxsən maraqlanıb. Amma yeni vəzifə onu xeyriyyəçilik və rayondakı tikinti-abadlıq işlərində pay sahibi olmaqdan kənarda qoymayıb.

Hidayət müəllimin Vətənə xidmət amalı ilə ərsəyə çatdırdığı övladları atalarının xeyriyyəçilik təkliflərinə həvəslə razılıq verərək 2010-cu ildən başlayaraq özləri bir çox xeyriyyəçilik təşəbbüsləri irəli sürüb və həyata keçiriblər, Lerik rayonunun tikinti-abadlıq işlərində çox aktiv iştirak ediblər. Bütün bu işlərin həyata keçirilməsinə isə Hidayət müəllim şəxsən özü rəhbərlik edib.

Hidayət müəllimin zəhməti nə dövlətimiz, nə də hazırda çalışdığı Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatı tərəfindən unudulub. 2011-ci ildə Azərbaycan Prezidentinin sərəncamları ilə o, müstəqilliyimizin bərpasının 20 illiyi münasibətilə "Tərəqqi"medalı, 2023-cü ildə isə "Heydər Əliyevin 100 illiyi" yubiley medalı ilə təltif edilib.

Veteranlar Təşkilatı isə Hidayət müəllimi "General Həzi Aslanov", "General Səməd bəy Mehmandarov", "General Əliağa Şıxlinski" yubiley medalları, 2020-ci ildə isə Rusiya Federasiyası Prezidentinin sərəncamı ilə "Qələbənin 75 illiyi" medalı ilə təltif edilib. Bu qismdən olan təltiflərə Hidayət müəllim hələ cavan yaşlardan layiq görülürdü. Məsələn, SSRİ DTK-sı tərəfindən o, 1-ci dərəcəli "Sərhəd əlaçısı", Zaqafqaziya Sərhəd Qoşunlarının Komandanlığı tərəfindən isə 2-ci dərəcəli "Sərhəd əlaçısı" döş nişanları ilə mükafatlandırılıb.

Bütün bunlara baxmayaraq, Hidayət müəllim deyir ki, bu gün onun üçün xüsusilə əziz olan mükafat Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə təltif edildiyim "Heydər Əliyevin 100 illiyi" yubiley medalıdır. Hidayət müəllim uzun müddətli səmərəli fəaliyyətini qiymətləndirdiyinə görə Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevə dərin təşəkkürünü bildirdi və dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsi yolunda həyata keçirtdiyi bu şərəfli işində ona uğurlar azuladı.

Hər bir Azərbaycan vətəndaşı kimi Hidayət müəllim də Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin liderliyi ilə 44 günlük Vətən savaşında uzun müddət işğal altında olan torpaqlarımızın azad olunmasını və həyata keçirilmiş antiterror əməliyyatı nəticəsində ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin tam bərpa olunmasını böyük sevinc və qürur hissi ilə qarşılamışdı. İkinci Dünya müharibəsi kimi uzun müddət davam edən ağrılı bir dövrü canlı yaşayan Hidayət müəllim qısa zamanda minimum itki ilə torpaqlarımızın azad olunmasını müasir tarixdə misli görünməmiş böyük nailiyyət hesab edir.

Hidayət Başirovun 6 oğlu və 3 qızı var. Övladlarını Vətənə sevgi və layiqli xidmət, elmə bağlılıq prinsipləri əsasında böyütmüşdür. Bunun nəticəsidir ki, bu gün övladları sahibkarlıq sahəsində, həmçinin elmi-tədqiqat və elmi-pediqoji işlərdə uğurla fəaliyyət göstərirlər. Övladlarından biri, texnika üzrə fəlsəfə doktoru və dünya üzrə patentləşdirilmiş bir neçə ixtiranın müəllifi Elxan Başirov ölkəmizdə və regionda tanınmış "MətanətA" şirkətinin qurucusudur, eyni zamanda, Azərbaycan Tikinti Materialları İstehsalçıları Assosiasiyasının (ATMİA) sədridir. Hidayət müəllimin həyat məktəbinə vəsiqə verdiyi təkcə öz övladları deyil. Bu müdrik kişinin, zəngin həyat təcrübəsi olan pedaqoqun yetişdirdiyi neçə-neçə şagirdinin bu gün ən müxtəlif regionlardan xoş sorağı gəlir. Söhbət əsnasında üzümü ona tutub övladlarının hamısının ali təhsil almasını, Vətənə xeyirli övlad kimi yetişmələrində əvəzsiz xidməti olduğunu deyəndə, gülümsəyərək bunun ancaq bircə şərti olduğunu bildirdi və əlavə etdi:

– Əsas şərtlərdən biri Şövkət xanımın tərbiyəsi olub. Çünki mən vaxtımın çoxunu dövlət işinə həsr etdiyimdən uşaqların taleyi ananın ümidinə qalıb. O da bu işi şərəflə yerinə yetirib.

Hidayət müəllim yarızarafat, yarıgerçək bildirdi ki, elə onun öz uğurlarının, nailiyyətlərinin də əsas ilhamvericilərindən biri ömür-gün yoldaşı Şövkət xanım olub.

Şübhəsiz, bu ailədə ərsəyə gələn qiymətli nə varsa, bunda valideynlərin hər ikisinin payı var. Amma bu xidmət hələ davam edir. İndi Hidayət müəllim də, Şövkət xanım da nəvələrinin, nəticələrinin Vətənə xeyirli övlad olmalarında yaxından iştirak edirlər. Biz də redaksiyamız adından deyirik: Ömrünüz yetərli olsun ki, onları da özünüz, övladlarınız kimi Azərbaycana layiqli vətəndaş yetişdirəsiniz.

İlqar RÜSTƏMOV
XQ